

РІВНЕНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ
ДОКУМЕНТАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
МЕНЕДЖМЕНТУ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ФІЗИКИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

28 квітня 2022 року

УДК: 373.5.015.311:331

А 78

Затверджено і рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики РДГУ (протокол № 5 від 24 травня 2022 р.).

А Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки освіти в контексті євроінтеграційних процесів: матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (22-28.04.2022 р.) / упорядники: С.В. Лісова, Ю.В. Фещук, О.А. Герасименко, Н.В. Симонович. Рівне: РДГУ, 2022. 90 с.

До збірника матеріалів увійшли доповіді Всеукраїнської Інтернет-конференції з теми “Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки освіти в контексті євроінтеграційних процесів”, яка була проведена 27-28 квітня 2022 року на кафедрі професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ спільно з працівниками Сарненського педагогічного фахового коледжу РДГУ, ВКНЗ “Володимир-Волинський ПК ім. А.Ю. Кримського”, РМЦТУМ Рівненської міської ради, Комунального закладу “РОЦНТТУМ” Рівненської обласної ради.

Матеріали можуть бути корисними науковцям, практичним працівникам, вихователям, вчителям, викладачам та студентам закладів вищої, професійної, загальної середньої та позашкільної освіти.

Схвалено кафедрою професійної освіти, трудового навчання та технологій Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 4 від 24 травня 2022 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей.

© РДГУ, СПК,
РМЦТУМ, 2022

Список використаних джерел:

1. Блахут А. Роль естетического воспитания в развитии творческих способностей личности: автореф. дисс. ... канд. философ, наук. Киев, 1984. 21 с.
2. Естетика: словник / [уклад.: Г.Г. Гуріна; Харк. держ. акад. культури]. Харків, 2005. 91 с.
3. Постанова Колегії МОН України, Президії АПН України № 12/5-2 від 22.11.01 року «Про Концепцію загальної середньої освіти» URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/2712/
4. Раренко Л. Методичні рекомендації щодо викладання трудового навчання (технології) та креслення у 2019/2020 навчальному році URL: <https://osvitoria.media/metodychni-rekomendatsiyi-shhodo-vykladannya-trudovogo-navchannya-tehnologiyi-ta-kreslennya-u-2019-2020-navchalnomu-rotsi/>
5. Родзинський Д.Л. Філософія в питаннях і відповідях. М.осква: МПСИ, 2009. 456 с.

УДК: 377(001):338.488.2

*Надія Василівна Дупак,
канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри
професійної освіти, трудового навчання та технологій
Рівненського державного гуманітарного університету,
(м. Рівне, Україна)*

**АНАЛІЗ СВІТОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
У СФЕРІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ**

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Для підвищення якості вітчизняної освіти у сфері туризму і готельно-ресторанного обслуговування, необхідно проаналізувати, порівняти і зіставити тенденції розвитку світового туризму, досвід передових зарубіжних країн в навчально-освітньому процесі, який перебуває у стані постійного пошуку шляхів вдосконалення підготовки кадрів для сфери гостинності.

Для вдосконалення існуючих програм підготовки фахівців, у коледжах і ВНЗ України, необхідно провести спеціальний аналіз світових тенденцій розвитку професійної освіти в сфері туризму і готельно-ресторанного обслуговування, виявити основні моделі навчання фахівців з метою можливого застосування у вітчизняній системі освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Кількість наукових доробок у галузі професійної освіти в готельному господарстві настільки незначна, що ми можемо говорити лише

про окремі дослідження: вивчення особливостей цього процесу (М. Морозов, М. Немоляєва, І. Рябова); забезпечення принципів його неперервності та наступності (А. Віндюк); навчально-методичного забезпечення (І. Абдулліна); визначення сутності професійної компетентності цих фахівців та умов її формування (Д. Ем, М. Курдакова, Г. Наумова, В. Полуда, К. Стародуб, Т. Тимохіна, К. Трофімук та ін.); формування їхньої конкурентоспроможності (Н. Журанова, Н. Корнейченко); визначення змісту та організації їх практичної підготовки (Л. Поважна).

Вивчення зарубіжного досвіду засвідчує, що в останні тридцять років достатню увагу приділяється різноманітним моделям, які використовуються для наочного й адекватного представлення майбутньої професійної діяльності спеціаліста та проектування ефективності спеціаліста, проектування ефективних технологій відповідної підготовки до неї.

Розвинені країни здійснюють цілеспрямовану і послідовну діяльність стосовно формування цілісної системи забезпечення сталого соціально-економічного розвитку, партнерських взаємовигідних відносин між різними сферами суспільства. Створення конструктивних механізмів взаємодії сфери праці і сфери освіти підвищують ефективність і знижують витрати (тимчасові, фінансові, людські та ін.). Процес підготовки і залучення професійних кадрів, є одним з елементів такої системи.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз зарубіжного досвіду розвитку професійної освіти у сфері готельно-ресторанного обслуговування для подальшого удосконалення якості підготовки фахівців, формування ефективних механізмів її підтримки і підвищення, взаємодії сфери праці і сфери освіти, що набуває великого значення для України.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Розвинені країни здійснюють цілеспрямовану і послідовну діяльність стосовно формування цілісної системи забезпечення сталого соціально-економічного розвитку, партнерських взаємовигідних відносин між різними сферами суспільства. Створення конструктивних механізмів взаємодії сфери праці і сфери освіти підвищують ефективність і знижують витрати (тимчасові, фінансові, людські та ін.). Процес підготовки і залучення професійних кадрів є одним з елементів такої системи. [4]

Професійні стандарти, що встановлюють вимоги до знань, умінь, компетенцій, досвіду, системи цінностей і особистих якостей, необхідних для виконання певної роботи чи професійних обов'язків, розглядаються зарубіжними експертами як один з інструментів, що дозволяють створити стійку і ефективну взаємодію сфери праці і сфери освіти, забезпечити раціональне використання людських ресурсів що, врешті решт, сприятиме сталому розвитку суспільства.[5]

Протягом останніх двадцяти років діяльність з розробки,

вдосконалення і широкого впровадження в практику професійних стандартів розвивається у світі за наступними напрямками:

- відбувається рух від локальних галузевих систем стандартів до формування загальнонаціональних систем. Ця тенденція спостерігається в таких країнах як Австралія, Канада, Велика Британія, США, Німеччина, Японія, Нідерланди, Чилі, Малайзія, Філіппіни, Туреччина, Румунія та ін.;
- розробляються нові підходи і методи формування і використання професійних стандартів. Вони починають активно застосовуватися як у сфері праці, забезпечуючи кар'єрне зростання і професійний розвиток, так і у сфері освіти, де створюють основу для розробки програм професійної підготовки і більш ефективних методів оцінювання та атестації результатів професійного навчання;
- збільшується коло «користувачів» професійних стандартів. Воно охоплює не тільки співробітників кадрових установ, але й роботодавців і працівників, здобувачів професійної освіти різного рівня, викладачів і керівників навчальних закладів тощо;
- розширюється обмін досвідом з проблем формування та використання професійних стандартів. Все більше країн в різних регіонах світу починають розробляти і застосовувати загальнонаціональні професійні стандарти. У цей список входять розвинуті економічні країни, країни Азії і Латинської Америки, Центральної та Східної Європи, колишні радянські республіки. [3]

Проблеми забезпечення якості підготовки фахівців, формування ефективних механізмів її підтримки і підвищення, взаємодії сфери праці і сфери освіти мають велике значення для України

Використання професійних стандартів, на думку зарубіжних політиків, практиків, експертів і дослідників, вносить істотний (вагомий) внесок в розвиток і функціонування, як сфери праці, так і сфери освіти. [5]

У сфері праці професійні стандарти сприяють:

- формуванню і підтримці високого професійного рівня робочої сили, що найбільше відповідає потребам виробництва а, отже, забезпечують підвищення продуктивності та конкурентоспроможність;
- визначення і формулювання потреб в робочій силі та професійній підготовці;
- ефективному, обґрунтованому підбору кадрів і здійсненню професійного навчання на робочому місці;
- проведенню перевірки, атестації та сертифікації кваліфікацій;
- розвитку мобільності робочих кадрів тощо. [1]

У сфері освіти професійні стандарти використовуються при:

- розробці програм професійної підготовки, методів оцінки, сертифікації та акредитації всіх видів професійного навчання, що відповідають (найбільш повно) потребам економіки;

- забезпеченні наступності освітніх програм різного рівня, посилення цілісності усієї системи професійної підготовки а, отже, побудови ефективної і гнучкої системи, здатної швидко і адекватно відповідати на зміни і виклики в соціально-економічній сфері. [2]

Концепція освіти для підготовки фахівців у сфері гостинності, в розвинутих країнах спрямована на практичну компетентність, між тим як теоретичний аспект присутній меншою мірою.

Оригінальність і сильні переваги європейської освіти полягають, насамперед, у чергуванні теорії, що викладається в аудиторії або лабораторії (іноземні мови, науки, технології), та практики, яка проходить у майстернях, на виробництві.

Підготовка фахівців для сфери туризму і готельно-ресторанного обслуговування у різних країнах має свої властивості і відзеркалює вплив конкретних історичних, політичних, соціально-економічних та інших факторів .

У теперішній час підготовка фахівців туристично-готельного бізнесу здійснюється у світі за двома моделями, які досить сильно розрізняються та умовно називаються американською і європейською.

Американська модель. У США в основному навчаються у коледжі або в університеті, – так званих шкіл з вищою освітою немає. Навчання готельному менеджменту базується на принципах, загальних для всіх спеціальностей з урахуванням практичної спрямованості проведених занять (практична спрямованість методики підготовки фахівців). У США вважають, що управління готелем аналогічно управлінню будь-яким іншим діючим підприємством.

Проходження практики є частиною процесу навчання і становить від 40% до 60% від кількості теорії. У школах США базовим вважається ґрунтовне вивчення теорії, тому в американських навчальних закладах головний акцент, особливо на початковому етапі, зроблено на курс загальної теорії управління. Хоча в програму навчання і входить аналіз практичних ситуацій з практики готельної справи (case-studies), однак для майбутнього менеджера за американською моделлю не обов'язково досконало вникати в найдрібніші деталі діяльності нижчих ланок. Тому американські фахівці, в разі потреби, можуть досить легко перекваліфікуватися, наприклад, в управлінців іншого напрямку .

На базі освітніх закладів створено спеціалізовані кадрові агентства, які мають єдину інформаційну систему з підприємством і які займаються регулярним моніторингом потреб ринку праці, працевлаштуванням молодих фахівців і регулюванням набору абітурієнтів за профільними спеціальностями. Отже, це дозволяє освітнім установам швидко реагувати на зміни потреб ринку в кадрах того чи іншого кваліфікаційного рівня і профілю. Також перевагою є тісна взаємодія з професійними організаціями.

Європейська модель. Зразком європейської моделі навчання готельно-туристичного бізнесу є швейцарські навчальні заклади. Швейцарія має досвід і переваги у глобальній індустрії гостинності.

В Європі у сфері гостинності застосовується професійний рух з самого нижнього рівня, тому навіть випускники університетів, які отримали бакалаврський диплом, зазвичай починають роботу на найнижчих позиціях. Вважається обов'язковим поєднувати теоретичні заняття з практичною роботою, в умовах реального часу – на базі діючого готелю. Більшість шкіл готельної справи у Швейцарії відкриті на базі діючих або колишніх готелів, де студенти і мешкають, що дозволяє їм отримувати професійні навички в обставинах, наближених до реальності.

Отже, менеджер готелю, який отримав європейську освіту, в одній з європейських шкіл, не тільки обізнаний у тому, чим зайнята кожна служба готелю, але і вміє працювати скрізь, де працюють його службовці.

Таким чином, в європейській моделі підготовки фахівців для сфери гостинності відсутній розподіл за спеціалізацію, як в Україні (готельний сервіс, організація обслуговування на підприємствах громадського харчування, технологія продукції ресторанного господарства). Випускник європейської школи, після її закінчення, може працювати в будь-якій службі готелю, включаючи ресторан, кухню, окрім технічних служб.

Зазвичай, навчальний рік складається з двох семестрів: у першому студенти навчаються в аудиторії, а в другому - на практиці, що утворює співвідношення навчального часу, як 50% теорії і 50% практики. Така організаційна система, ще до випуску, надає студентам життєво необхідний досвід, що і цінується в індустрії гостинності.

Незалежно від того, в якій країні знаходиться та чи інша готельна школа (Швейцарія, Німеччина, Франція), навчання з готельного менеджменту здійснюється за однотипними навчальними програмами. а саме: спочатку студенти вивчають правила функціонування готелю (прийом і розміщення гостей, обслуговування номерів, організація роботи ресторану, кухні), а згодом, за програмою – вивчення основ інформаційних технологій, бухоблік, маркетинг.

Навчальний рік включає два семестри - теорію і практику. мова навчання - англійська. Для проходження практики у престижних готелях, обов'язковою умовою є знання на професійному рівні німецької та французької мов. Перший ступінь у бізнесі (впродовж року) закінчується отриманням сертифікату, який надає право на просту роботу (порт'є, покоївка, офіціант). Пройшовши ще один курс, можна отримати диплом, а продовжуючи навчання - вищий диплом (advanced Diploma) - аналог вітчизняного диплому про середню спеціальну освіту, за ним бакалаврат, магістратура. Після успішного закінченні курсу навчання, видаються відповідні дипломи

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Переваги європейської моделі професійної підготовки фахівців для індустрії гостинності:

- ✓ навчання здійснюється в реальному середовищі, на базі великих готельних комплексів і діючих готелів;
- ✓ основну частину навчального часу присвячено практичним навичкам, набутим впродовж практичних занять, стажувань і практик на підприємствах індустрії;
- ✓ студент поетапно проходить всі рівні професійної підготовки, постійно підвищуючи свою професійну кваліфікацію.
- ✓ увагу зосереджено на формуванні у студентів психології обслуговування клієнтів;
- ✓ при появі потреби в нових фахівцях на підприємстві, розпочинається їх навчання;
- ✓ навчальний план формується з урахуванням потреб підприємства – замовника і можливостей навчального закладу, яке буде виконувати цей план.

Отже, вивчення і адаптація світового досвіду буде сприяти розробці найбільш ефективних моделей навчання студентів у сфері туризму і готельно-ресторанного обслуговування у вітчизняних навчальних закладах; враховуючи своєрідність професійної підготовки фахівців в регіонах України, з урахуванням національних особливостей відносно туризму і готельно-ресторанного обслуговування.

Список використаних джерел:

1. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). – 2-е вид., перероб. та доп. / О.О. Любіцева. – К.: “Альтерпрес”, 2003. – 436 с.
2. Віндюк А.В. Професійна підготовка майбутніх фахівців з готельно-курортної справи в умовах ступеневої освіти: теорія та методика: монографія. Запоріжжя: КПУ, 2011. 340 с. URL: http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/1936/1/Vindyuk_Professional_preparation.pdf.
3. Сакун Л.В. Теория и практика подготовки специалистов сферы туризма в развитых странах мира: [Монография] / Л.В. Сакун. – К.: МАУП, 2004. – 400 с.
4. Федорченко В.К. Уніфіковані технології готельних послуг: навч. посіб. / В.К. Федорченко, Л.Г. Лук'янова, Т.Т. Дорошенко, І.М. Мініч. – К.: Вища шк., 2001. – 237 с.
5. Фоменко Н.А. Педагогіка вищої школи: методологія, стандартизація туристської освіти. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Н.А. Фоменко. – К.: Видавничий Дім “Слово”, 2005. – 216 с.

6. Фоменко Н.А. Педагогіка вищої школи: методологія, стандартизація туристської освіти. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Н.А. Фоменко. – К.: Видавничий Дім “Слово”, 2005. – 216 с.

УДК: 377:004.92

*Олександр Георгійович Івашко,
викладач 1-ї категорії циклової комісії
галузевого машинобудування ВСП
«Рівненський технічний фаховий коледж НУВГП»
(м. Рівне, Україна)*

ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ СТУДЕНТАМ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Зміни, які відбулися в суспільстві та освіті в останні декілька років, вимагають відходу від традиційних методів навчання і використанні в освітньому процесі дистанційного навчання.

Дистанційне навчання – цілеспрямований процес інтерактивної, асинхронної взаємодії тих, хто навчає, і тих, хто навчається, між собою і з засобами навчання, індиферентний до їх розташування у просторі і часі, який реалізується в специфічній дидактичній системі [1, с. 256]. Основою дистанційного навчання є контрольована інтенсивна самостійна робота студента, який навчається в зручному для себе місці, за розкладом, узгодженим з викладачем.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Дослідженням проблем та переваг розвитку наукових засад дистанційної освіти присвячені роботи провідних вчених сучасності, таких як Л. Кечиев, П. Путилов, С. Тумковський, Е. Федорова. Найвагоміший внесок у дослідження інформатизації та дистанційної освіти серед вітчизняних вчених внесли С. Кувшінов, О. Фінагіна та багато інших науковців України [2, с. 280].

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Особливої уваги в процесі дистанційного навчання заслуговують графічні дисципліни, що відіграють значну роль в підготовці кваліфікованих фахівців технічних спеціальностей, які володіють не лише класичними методами графічної підготовки (нарисна геометрія, інженерна графіка), а й здатністю використовувати у своїй професійній діяльності комп'ютерної графіки за допомогою спеціальних програмних засобів на ПЕОМ (AutoCad, Autodesk

ЗМІСТ

Васильчук Н.В., Солодкий І.П., Івашко П.Г. Застосування модуля САПР АРМ FEM для розрахунку якості токарної обробки.	3
Герасименко О.А. Реалізація та зміст дисципліни «Проектування і дизайн об'єктів готельно-ресторанного господарства» для майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи.	8
Герасименко О.А., Данилюк І.А. Методика формування декоративно-ужиткових знань та вмінь в учнів старшої школи в процесі профільного навчання.	12
Герасименко О.А., Іващик О.Д. Розвиток естетичних смаків в учнів 10-11 класів в процесі вивчення технологій на традиціях декоративно-ужиткового мистецтва.	17
Дупак Н.В. Аналіз світових тенденцій розвитку професійної освіти у сфері готельно-ресторанного обслуговування.	22
Івашко О.Г. Проведення занять з комп'ютерної графіки студентам інженерно-технічних спеціальностей в умовах дистанційного навчання.	28
Кожяр М.М. Інформаційно-цифрові технології у графічній підготовці фахівця галузевого машинобудування.	31
Кулінка Ю.С., Хараджян Н.А. Упровадження елементів робототехніки в зміст курсу «Технології».	35
Лісова С.В. Компетентнісний підхід до професійної підготовки фахівців готельно-ресторанної справи.	39
Мойсеєць К.В. Використання STEAM-проектів при підготовці вчителів трудового навчання та технологій.	45
Павленко В.В., Бірук Н.П. Формування пізнавального інтересу учнів засобами інформаційно-комунікаційних технологій.	49
Саванчук О.А. Формування професійної компетентності вчителя трудового навчання в контексті сучасної освіти.	55
Симонович Н.В. Матеріалознавство у системі професійної підготовки майбутніх фахівців сфери обслуговування.	59
Поліщук Н.В., Білковська А.В. Особистісно орієнтований підхід у процесі підготовки майбутнього фахівця.	63
Фещук Ю.В., Боюка Ю.І. Теоретичні основи формування технічного мислення в учнів закладів професійно-технічної освіти з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	69
Фещук Ю.В., Васьковець О.І. Теоретичні основи формування математичної компетентності в учнів 10-11 класів на заняттях технологій засобами сучасної наочності.	72
Шурин О.І. Актуальні питання професійного навчання в умовах воєнного стану.	76
Шурин О.І., Климчук К.Ю. Проектно-технологічна діяльність учнів на уроках трудового навчання.	79
Шурин О.І., Ніктіюк Н.В. Творчі здібності учнів 10-11-х класів та їх формування у процесі вивчення предмету «Технології».	84
Відомості про авторів.	88